

พุทธปรัชญาเถรวาท

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ค่านวล คำมณี

294.391
ค2157
2562
จ.1

ภาควิชาปรัชญาและศาสนา
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

สารบัญ

บทที่ ๑ พุทธปรัชญาเถรวาท	๑
๑. ความเป็นมาของพุทธศาสนาเถรวาท	๑
๒. พระไตรปิฎกมีความน่าเชื่อถือว่าถ่ายทอดพุทธพจน์ที่แท้จริงหรือไม่	๔
๓. ลักษณะของพุทธศาสนาเถรวาท	๖
๓.๑ ลักษณะที่เป็นปรัชญาและไม่ใช่ปรัชญา	๖
๓.๒ ลักษณะที่เป็นศาสนาและไม่ใช่ศาสนา	๗
๔. ความหมายของพุทธปรัชญา	๑๑
๕. ลักษณะพิเศษของพุทธปรัชญา	๑๓
๕.๑ พุทธปรัชญามีลักษณะเป็นเหตุผลนิยม (Rationalism)	๑๓
๕.๒ พุทธปรัชญามีลักษณะเป็นมนุษยนิยม (Humanism)	๑๕
๕.๓ พุทธปรัชญามีลักษณะเป็นปฏิบัตินิยม (Pragmatism)	๑๖
บทที่ ๒ พุทธอภิปรัชญา	๑๙
๑. ความเป็นมาของความหมายอภิปรัชญา	๑๙
๒. สาเหตุของการเกิดอภิปรัชญา	๒๐
๓. ขอบข่ายเนื้อหาทางอภิปรัชญา	๒๑
๔. ความแตกต่างของอภิปรัชญากับพุทธอภิปรัชญา	๒๒
๕. ปัญหาสำคัญของพุทธอภิปรัชญา	๒๓
๕.๑ จักรวาลวิทยา	๒๓
๕.๑.๑ การกำเนิดของจักรวาล	๒๕
๕.๑.๒ ขนาดและปริมาณของจักรวาล	๒๕
๕.๑.๓ การพิเนาศของจักรวาล	๓๑
๕.๑.๔ การวิวัฒนาการของพืชและสัตว์	๓๗
๑) การวิวัฒนาการของพืช	๓๗
๒) การวิวัฒนาการของสัตว์	๓๙
๕.๒ ทัศนระเหื่อนมนุษย์	๔๑
๕.๒.๑ กำเนิดของสัตว์	๔๓
๕.๒.๒ กำเนิดของมนุษย์	๔๔
๑) การเจริญเติบโตของนามรูปในครรภ์มารดา	๔๖
๒) องค์ประกอบของมนุษย์	๕๐
(๑) รูปชั้น	๕๐
(๒) เวทนาชั้น	๕๒
(๓) สัญญาชั้น	๕๒
(๔) สังขารชั้น	๕๓
(๕) วิญญาณชั้น	๕๓
๕.๓ กระบวนของสรรพสิ่งและชีวิตมนุษย์	๕๔

๕.๓.๑ กฎไตรลักษณ์	๕๕
๑) ลักษณะอนิจจตา	๕๗
๒) ลักษณะทุกขตา	๕๙
๓) ลักษณะอนัตตา	๖๑
๕.๓.๒ กฎปฏิจสงมุปบาท	๖๔
๑) การอธิบายกฎปฏิจสงมุปบาท	๖๖
๒) ตรรกวิทยาในปฏิจสงมุปบาท	๗๓
๕.๓.๓ กฎธรรมนิยาม	๗๕
๕.๓.๔ กฎแห่งกรรม	๗๗
๑) ความหมายและเหตุของกรรม	๗๙
๒) การจัดประเภทของกรรม	๘๑
๓) การให้ผลของกรรม	๘๔
๕.๓.๕ การเวียนว่ายตายเกิดในพระไตรปิฎก	๙๔
๑) อบายภูมิหรือดิรัจฉานภูมิ	๑๐๑
๒) วินิบาดภูมิหรือเปตติวิสัย	๑๐๑
๓) นรกภูมิ	๑๐๒
๔) มนุสสภูมิ	๑๐๔
๕) เทวภูมิ	๑๐๕
๖) พรหมภูมิ	๑๐๗

บทที่ ๓ พุทธญาณวิทยา

๑. ความหมายและความสำคัญของญาณวิทยา	๑๒๓
๒. ขอบเขต เนื้อหา และปัญหาของญาณวิทยา	๑๒๔
๒.๑ ปัญหาเรื่องบ่อเกิดของความรู้	๑๒๕
๒.๒ วิธีสร้างความรู้หรือวิธีการหาความรู้	๑๒๘
๒.๓ ปัญหาเรื่องธรรมชาติของความรู้	๑๒๙
๒.๔ ปัญหาเรื่องความแท้จริงหรือความเที่ยงตรงของความรู้	๑๒๙
๒.๕ เรือนไขหรือปัจจัยแห่งความรู้	๑๓๐
๓. ปัญหาสำคัญของพุทธญาณวิทยา	๑๓๓
๓.๑ ปัญหาเรื่องบ่อเกิดของความรู้	๑๓๓
๓.๑.๑ การรับรู้ทางประสาทสัมผัส	๑๓๔
๑. ความรู้ระดับวิญญาณ (Consciousness)	๑๓๕
๒. ความรู้ระดับสัญญา (Perception)	๑๓๗
๓. ความรู้ระดับทัญญี (Conception)	๑๓๙
๓.๑.๒ การรับรู้ทางจิต	๑๔๑
๔. ความรู้ระดับอภิญญาญาณ (Extra Sensory Perception)	๑๔๒
๕. ความรู้ระดับญาณ (Intuitive Insight)	๑๔๘
๖. ความรู้ระดับสัมมาสัมโพธิญาณ (Enlightenment)	๑๔๙

๓.๒ ปัญหาเรื่องวิธีการสร้างความรู้	๑๕๐
๓.๓ ปัญหาเรื่องธรรมชาติของความรู้	๑๕๔
๓.๔ ปัญหาเรื่องเงื่อนไขหรือเหตุปัจจัยของความรู้	๑๕๗
๓.๕ ปัญหาเรื่องความสมเหตุสมผลของความรู้	๑๕๙
บทที่ ๔ พุทธจริยศาสตร์	๑๖๓
๑. ความหมายและความสำคัญของจริยศาสตร์	๑๖๓
๒. ปัญหาสำคัญทางจริยศาสตร์	๑๖๔
๒.๑ ปัญหาเกี่ยวกับสิ่งที่มีค่าหรือสิ่งดีสำหรับมนุษย์	๑๖๔
๒.๒ เกณฑ์การตัดสินปัญหาทางจริยธรรม	๑๗๒
๒.๓ ปัญหาเกี่ยวกับค่าทางจริยธรรม	๑๗๗
๓. มูลเหตุและความสำคัญของพุทธจริยศาสตร์	๑๘๑
๔. ปัญหาสำคัญของพุทธจริยศาสตร์	๑๘๖
๔.๑ ปัญหาเกี่ยวกับสิ่งที่ดีที่สุดสำหรับมนุษย์	๑๘๖
๔.๒ ปัญหาเกี่ยวกับเกณฑ์การตัดสินจริยธรรม	๑๙๘
๔.๓ ปัญหาความมีอยู่จริงของความดีความชั่ว	๒๐๕
บรรณานุกรม	๒๐๙
ประวัติผู้เขียน	๒๑๓